

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1166/2019
06.10.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужила – противтужених АА из ..., општина ... и ББ из ..., ..., чији је заједнички пуномоћник Славиша Мрдаковић, адвокат из ..., против туженог – противтужиоца ВВ из ..., Општина ..., чији је пуномоћник Миленко Чеперковић, адвокат из ..., ради утврђења ништавости уговора и утврђења права својине, по тужби, и утврђења права својине по противтужби, одлучујући о ревизији туженог – противтужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 4270/17 од 21.09.2018. године, на седници одржаној 06.10.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог - противтужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 4270/17 од 21.09.2018. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 4270/17 од 21.09.2018. године, ставом првим изреке, укинута је пресуда Основног суда у Краљеву, Судске јединице у Врњачкој Бањи П 1380/15 од 08.06.2017. године (којом је одбијен у целости тужбени захтев, а усвојен противтужбени захтев). Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужила да се према туженом утврди да је неоверени уговор о купопродаји закључен између туженог и ГГ дана 09.10.1977. године за к.п. бр. ... К.О. ..., површине 0,99.74 ха, апсолутно ништав и без правног дејства, као неоснован. Ставом трећим изреке, усвојен је тужбени захтев тужила, па се према туженом ВВ утврђује да к.п бр. ... КО ... и трактор марке „...“ ..., број шасије ..., број мотора ..., представљају заједничку имовину странака, што је тужени дужан признати. Ставом четвртим изреке, одбијен је противтужбени захтев туженог ВВ да се према тужилама утврди да је тужени по основу куповине својим средствима власник к.п. бр. ... К.О. ..., у површини од 97,35 ари и трактора марке „...“ ..., са наведеним бројем шасије и бројем мотора, што су тужиле дужне да признају и дозволе да тужени упише право својине на наведеној парцели код Службе за катастар непокретности Врњачка Бања, а у противном да ова пресуда служи као основ за укњижбу, као неоснован. Ставом петим изреке, обавезан је тужени ВВ да тужилама накнади трошкове поступка у износу од 190.450,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ставова првог, трећег, четвртог и петог изреке, тужени – противтужилац ВВ је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку у вези члана 403. став 2. тачка 3. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11... 18/20), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а нема ни других битних повреда одредаба парничног поступка због којих се овај ванредни правни лек може изјавити у смислу члана 407. став 1. ЗПП на коју се неосновано указује у ревизији. Неосновани су наводи ревизије да је у другостепеном поступку учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 8. Закона о парничном поступку, јер је другостепени суд имао у виду све околности конкретног случаја и чињенично стање које је утврђено у поступку пред првостепеним судом и на расправи пред другостепеним судом и све доказе ценио појединачно и у међусобном односу, на које утврђено чињенично стање је применио материјално право.

Према утврђеном чињеничном стању, ГГ из ... као продавац и ВВ из ..., овде тужени, као купац, закључили су 09.10.1977. године уговор о купопродаји који се односи на к.п. бр. ... К.О. ..., део њива III класе површине 0.50.00 ха и део њива III класе површине 0.49.74 ха, за уговорену купопродајну цену од 120.000,00 динара, у ком уговору је наведено да је ВВ платио капару и да му је предата парцела. Остатак новца предао је продавцу према потписаним признаницама. Наведени уговор је сачињен у писаној форми и потписан од уговарача као и ДД и ЂЂ – сведока, али потписи уговарача нису оверени од стране суда. Из извештаја Службе за катастар непокретности Врњачка Бања број 952-3/2017-13 од 10.01.2017. године наведене су све промене на спорној катастарској парцели ... од основног премера 1937. године па надаље, где осим ГГ као власника парцеле није наведено име ВВ, а да по списку промена за 1980. годину на редном броју 5 извршен је упис за к.п. бр. ... са ГГ као власника на ЕЕ по уговору о купопродаји Ов 117/80 од 12.02.1979. године, а по списку промена за 1998. годину на редном броју 25 извршен је упис за к.п. бр. ... са ЕЕ на ББ, АА и ВВ, све по решењу о наслеђу О 55/98 које је правноснажно 24.03.1998. године. Отпремница Пољопромета Краљево ООУР „...“ број 290 од 04.05.1983. године издата је на име ЖЖ из ... за трактор „...“ ..., на отпремници је наведено преко „... банке“ Врњачка Бања и отпремницу је као лице коју је робу примило потписао ВВ. У оставинском поступку иза покојног ЗЗ из ... који је преминуо 1998. године, наследници, овде тужиље и тужени су изјавили да је ЗЗ за живота извршио расподелу своје имовине путем уговора о поклону, што није било спорно међу странкама. Решењем Општинског суда у Врњачкој Бањи О 55/98 од 24.03.1998. године за наследнике покојне ЕЕ из ..., на заоставштини коју чини к.п. бр. 552, 480, 487/1 и 867/1, све К.О. ... и к.п. бр. ... К.О. ... и трактор „...“ ..., оглашени су на по 1/3 ћерке АА, ББ и син ВВ. Наведено је да је покојна ЕЕ к.п. бр. 552, 480 и 487/1 и трактор стекла наслеђем од сестре ЖЖ из ... која је преминула 1990. године, на основу решења Општинског суда у Врњачкој Бањи О 111/90 од 24.09.1990. године, које је приложено списима О 55/98 као доказ шта је све сачињавало заоставштину покојне ЕЕ. Решењем Основног суда у Краљеву, Судске јединице у Врњачкој Бањи Р1 45/11 од 20.07.2011. године, прекинут је поступак физичке деобе између предлагача АА из ... и ББ из ... против противника предлагача ВВ из ... и упућене су на парницу предлагачи да пред надлежним судом као тужиоци против противника предлагача, као туженог, докажу да к.п. бр. ... К.О. ..., к.п. бр. ... КО

... и трактор „...“ ..., представљају заједничку имовину. Правноснажно је у ранијем току ове парнице одбијен противтужбени захтев туженог да се према тужилама утврди да је тужени по основу стицања у породичној заједници са својим родитељима власник к.п. бр. ... К.О. ... и усвојен тужбени захтев тужила према туженом којим је утврђено да к.п. бр. ... К.О. ... представља заједничку имовину странака, док је у преосталом делу који се односи на к.п. бр. ... К.О. ... и трактор по тужбеном и по противтужбеном захтеву пресуда укинута и предмет враћен на поновно суђење. Из исказа тужила утврђено је да је наведена парцела ... К.О. ... купљена у време када су у заједници живели родитељи странака и тужени, да је тужени био запослен и да су се родитељи бавили пољопривредном производњом, а да је трактор купљен у време када су родитељи и тужени пар година живели код тетке по мајци странака ЖЖ у ..., који трактор је купљен на ЖЖ име, а након њене смрти трактор и парцеле од ЖЖ је наследила мајка странака. Очева имовина припала је туженом, а жеља мајке је била да сво троје деце, и тужиле и тужени, наследе њену имовину, због чега су се тужиле прихватиле наслеђа на мајчиној заоставштини. Тужени није оспоравао у оставинском поступку ове наводе. Тужени је тврдио да је и за парцелу и за трактор новац издвојио он.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио противтужбени захтев, а тужбени захтев тужила одбио као неоснован.

Другостепени суд је заказао расправу пред тим судом и на основу спроведеног поступка и закључене расправе закључио да је право својине на к.п. бр. ... КО ... на основу уговора о купопродаји овереног пред Општинским судом у Врњачкој Бањи под Ов 117/80 стекла мајка странака, сада покојна ЕЕ, а да је право својине на предметном трактору по основу купопродаје стекла сада покојна ЖЖ и да ово право од ње наследила сада покојна ЕЕ, тако да су и наведена парцела и предметни трактор улазили у састав заоставштине покојне ЕЕ коју су на основу правноснажног решења Општинског суда у Врњачкој Бањи О 55/98 од 24.03.1998. године наследили тужиле и тужени са по једном трећином, због чега је усвојио као основан тужбени захтев тужила којим су тражиле да се утврди да ове ствари представљају заједничку имовину странака, а да није основан противтужбени захтев туженог којим је тражио да се утврди да је тужени по основу куповине својим средствима власник наведених ствари.

По оцени Врховног касационог суда, правилно је другостепени суд применио материјално право доносећи побијану одлуку, док се ревизијским наводима неосновано указује на супротно.

Одредбом члана 1. став 2. Закона о наслеђивању прописано је да заоставштину чине сва о наслеђивању подобна права која су оставиоцу припадала у тренутку смрти. Одредбом члана 229. став 1. Закона о наслеђивању, прописано је да до деобе наследници заједнички управљају и располажу наследством.

Тужиле су као предлагачи у поступку деобе упућене на парницу да докажу да спорна к.п. бр. ... КО ... и трактор „...“ ... представљају заједничку имовину странака – као учесника у том ванпарничном поступку, односно имовину мајке коју су странке наследили на једнаке делове, а не посебну имовину туженог. Супротно ревизијским наводима, правилан је закључак другостепеног суда да је спорна катастарска парцела број ... КО ... по основу купопродајног уговора са власником исте постала имовина мајке странака, а да је трактор „...“ ... она стекла наслеђем од сестре, на чије име је

трактор купљен. Тужени-противтужилац није доказао своје тврдње да је он купац предметног трактора, није пружио ни писмене доказе да је купио и платио наведени трактор, јер је утврђено да је спорни трактор купљен на име тетке туженог по основу бенефицираних услова због поседовања пољопривредног газдинства, који је по њеној смрти наследила мајка странака. Такође није доказао ни да је постао власник спорне парцеле бр. ... КО ..., иако је имао закључен писмени уговор који није оверен у суду, а за који је другостепени суд, супротно наводима ревизије, правилно нашао да не испуњава услове за конвалитацију код постојања пуноважног и извршеног уговора покојне ЕЕ са ГГ који се у земљишним књигама водио као власник спорне парцеле и на коме су потписи уговарача оверени у суду, на основу кога се пок. ЕЕ и укњижила као власник парцеле. Због тога су без утицаја наводи туженог да је он уместо пок. ЕЕ исплаћивао купопродајну цену, које тврдње такође није доказао, односно није приложио ниједан доказ да је лично платио цену за спорну парцелу по уговору Ов 117/80 од 12.02.1979. године, а код таквог утврђења приложене признанице по основу уговора из 1977. године, које су гласиле на његово име и које су датума пре закључења наведеног уговора, нису од утицаја на другачију одлуку у овој парници, већ се евентуално могу односити на однос туженог - противтужиоца и ИИ. Неосновани су наводи ревизије којима се указује да суд није узео у обзир да је тужени стекао наведено одржајем, с обзиром да његов тужбени захтев није ни постављен тако, односно суд није везан правним основом, али јесте везан чињеничноправним наводима тужбе, а тужени није на одржају засновао своје право. Неосновани су наводи ревидента којима се указује на могућност конвалитације писменог неовереног уговора о продаји непокретности, пре свега због постојања пуноважног и извршеног уговора још од 1980. године који за предмет има исту непокретност, а такође су и неосновани наводи којима се указује да уговор који је закључен између мајке странака, покојне ЕЕ и ГГ представља привидан уговор, јер за такве своје тврдње тужени није пружио доказе, с обзиром да тај уговор испуњава све услове потребне за стицање права својине, исти је потписан, оверен у суду, извршен у потпуности, а у земљишним књигама извршена и промена власништва са ранијег власника ГГ на покојну ЕЕ. С обзиром на изнето, неосновани су ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права.

Врховни касациони суд је приликом одлучивања о ревизији посебно имао у виду да је формулација тужбеног захтева којом се тражи утврђивање „заједничке имовине“ странака последица налога ванпарничног суда који их је упутио на овај парнични поступак, јер у поступку деобе суд одлучује о деоби „заједничке имовине“, па ако је међу заједничарима спорно да је предмет деобе заједничка имовина (јер неко од учесника сматра да је његова посебна имовина), суд ће прекинути поступак и упутити (увек) предлагача да покрене парницу, сагласно члану 150. Закона о ванпарничном поступку. Дакле, термин „заједничка имовина странака“ у изреци побијане пресуде треба схватити у његовом значењу из ванпарничног поступка, што уосталом, међу странкама и није спорно. Ради се, дакле, о имовини мајке странака на којој су они оглашени наследницима, па су зато као заједничари и покренули ванпарнични поступак деобе. Како је тужени, као противник предлагача, тврдио да је у питању његова посебна имовина, а не заједничка имовина коју су странке наследили од мајке, дошло је до ове парнице.

На основу наведеног, применом одредбе члана 414. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић